

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII

DLA UCZNIÓW LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W WIĘCBORKU

Rok szkolny 2017/2018

I. PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami;
- Rozporządzenie MEN z dnia 15 czerwca 2015r w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.(Dz.U. 2015 poz. 843);
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- Program nauczania geografii w liceum ogólnokształcącym i technikum „Oblicza geografii” autorstwa Ewy Marii Tuz i Dawida Szczypińskiego, wyd. Nowa Era – poziom rozszerzony (klasy II i III).
- Program nauczania geografii w liceum ogólnokształcącym i technikum „Oblicza geografii” autorstwa Ewy Marii Tuz, wyd. Nowa Era, - poziom podstawowy (klasy I).
- Statut Liceum Ogólnokształcącego im. Janusza Korczaka w Więcborku
- Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania uczniów.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII OBEJMUJE:

- A WYMAGANIA PROGRAMOWE
- B ZASADY I SPOSOBY OCENIANIA
- C KRYTERIA OCENIANIA

Główne zasady PSO z geografii to:

- ❖ uczeń sam odpowiada za to, jaką wiedzę (i ocenę) będzie reprezentował na koniec semestru i roku;
- ❖ rola nauczyciela polega na stworzeniu dobrych warunków dydaktycznych dla kształcenia i samokształcenia ucznia.

A WYMAGANIA PROGRAMOWE

1. Na początku roku szkolnego uczeń zostanie zapoznany z programem nauczania geografii w danej klasie.
2. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne – zakres podstawowy i rozszerzony, są dostępne dla uczniów w wersji elektronicznej w bibliotece szkolnej.

B ZASADY I SPOSOBY OCENIANIA

I. Ocenie podlegają:

1. **Wiadomości z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej zgodnie z I standardem wymagań egzaminacyjnych:**
  - a) znajomość faktów,
  - b) rozumienie i stosowanie pojęć,
  - c) znajomość i rozumienie prawidłowości i teorii,
  - d) przedstawianie i wyjaśnianie zdarzeń, zjawisk i procesów.

2. **Umiejętności przedmiotowe z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej zgodnie z II i III standardem wymagań egzaminacyjnych:**
  - a) posługiwanie się pomocami dydaktycznymi (podręcznikiem, mapami, rocznikami statystycznymi, schematami i zestawieniami tabelarycznymi, diagramami itp.),
  - b) pozyskiwanie, wykorzystanie i przetwarzanie informacji,
  - c) interpretacja i rozumienie tekstów geograficznych,
  - d) analiza i interpretacja wyników obserwacji i doświadczeń geograficznych,
  - e) analiza map różnej treści,
  - f) zastosowanie informacji geograficznych w celu rozwiązania zadań praktycznych i problemów życia codziennego,
  - g) umiejętne wyszukiwanie i interpretacja danych statystycznych,
  - h) selekcjonowanie, porównywanie, grupowanie informacji według określonych kryteriów,
  - i) ocenianie i rozumienie problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych,
  - j) interpretacja, analiza i ocena poznanych związków przyczynowo-skutkowych (człowiek–przyroda–gospodarka).

3. **Umiejętności kluczowe:**
  - a) **samodzielność** (planowanie, organizowanie i ocenianie własnej nauki, przyjmowanie za nią odpowiedzialności, dokonywanie dojrzałych wyborów),
  - b) **kreatywność** (wykorzystanie informacji z różnych źródeł, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy),
  - c) **praca w grupie** (skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentacja własnego punktu widzenia i uwzględnianie poglądów innych ludzi, przyswajanie sobie metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych),
  - d) **aktywna postawa na lekcji** (prezentacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie edukacji).

4. **Inne obszary aktywności:**
  - a) systematyczność,
  - b) przygotowanie do lekcji,
  - c) zadania domowe,
  - d) zaangażowanie,
  - e) prace dodatkowe (dla chętnych),
  - f) zainteresowanie przedmiotem,
  - g) udział w konkursach, olimpiadach.

II. Narzędzia pomiaru (sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności)

1. **Wiadomości**
  - a) odpowiedź ustna z bieżącego materiału – obejmuje treści z trzech ostatnich jednostek tematycznych,

- b) sprawdziany pisemne:
  - kartkówka obejmująca 3-4 ostatnie tematy, kartkówka nie musi być zapowiedziana,
  - prace pisemne, testy sprawdzające opanowanie wiadomości i umiejętności z określonego działu programowego, zapowiedziane i odnotowane w dzienniku lekcyjnym z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
- c) projekty:
  - praca pisemna w postaci dłuższego opracowania (np. monografia regionu, charakterystyka krainy geograficznej, opis i analiza problemu itp.),
  - referat – krótka prezentacja na określony temat,
- d) praca domowa wykonana w zeszycie bądź w innej ustalonej z nauczycielem formie (np. tabeli, planszy, plakatu, modelu itd.),
- e) udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach (zajęcie punktowanego miejsca),
- f) inne.

2. Umiejętności

- a) sprawne posługiwanie się podstawowymi pomocami dydaktycznymi,
- b) umiejętność czytania map różnej treści,
- c) analizowanie rysunków, schematów, diagramów itp.,
- d) umiejętność prowadzenia obserwacji geograficznych i ich interpretacja,
- e) aktywna postawa ucznia na lekcji,
- f) współpraca w grupie i twórcze rozwiązywanie problemów naukowych.

3. Zasady oceniania

- a) W każdej klasie odbędą się w ciągu semestru co najmniej dwa sprawdziany.
- b) Każdy uczeń w ciągu semestru otrzyma ponadto co najmniej dwie oceny dotyczące pozostałych form aktywności.
- c) Ocenione prace pisemne uczeń otrzymuje w ciągu dwóch tygodni od daty ich napisania.
- d) Po omówieniu sprawdziany wracają do nauczyciela i są przez niego przechowywane do końca roku szkolnego.
- e) Uczeń ma wgląd do swojej ocenionej pracy pisemnej na lekcji. Rodzicom lub prawnym opiekunom sprawdziany są udostępniane do wglądu w szkole, w obecności nauczyciela geografii, uczącego danego ucznia.
- f) Prac pisemnych nie wolno kserować i fotografować, gdyż są one dokumentem dotyczącym oceniania ucznia.
- g) Uczeń może poprawiać ocenę za sprawdzian (test), jeśli otrzymał ocenę niedostateczną. Termin poprawy ustala nauczyciel, nie później jednak niż dwa tygodnie od daty otrzymania sprawdzianu. Ocena może być poprawiana jednokrotnie.
- h) Uczeń może poprawiać sprawdzian (test) zaliczony pozytywnie, dla podwyższenia oceny. Poprawę pisze jednokrotnie, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie później jednak niż dwa tygodnie od daty otrzymania sprawdzianu.
- i) Poprawa prac pisemnych jest dobrowolna.
- j) Uczeń jest zobowiązany do napisania wszystkich sprawdzianów (testów) w semestrze. Jeśli uczeń nie przystąpił do sprawdzianu w pierwszym terminie i nie przedstawił ważnego usprawiedliwienia, otrzymuje ocenę niedostateczną. Jeśli nie przystąpił do sprawdzianu ani w pierwszym ani w drugim, poprawkowym terminie i nie przedstawił ważnego usprawiedliwienia, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- k) Jeśli podczas pisania sprawdzianu (testu) lub kartkówki uczeń zostanie przyłapany na nieuczciwym zachowaniu („ściąganiu”, rozmawianiu, korzystaniu z telefonu komórkowego itp.), otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.**
- l) Nauczyciel może postawić uczniowi ocenę niedostateczną za brak pracy domowej lub brak zeszytu z pracą domową, gdy sprawdza i ocenia zadanie również innym uczniom w klasie. Jeśli zadanie domowe nie jest oceniane, nauczyciel za jego brak może wstawić „ – „ (minus) do dziennika. Drugi z kolei minus oznacza ocenę niedostateczną. Uczeń

ma obowiązek uzupełnić brakujące zadanie i przedstawić je nauczycielowi na następnej lekcji.

- m) Za udział i osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, nauczyciel może podnieść ocenę semestralną lub roczną co najmniej o jeden stopień.

C KRYTERIA OCENIANIA

1. Formy oceny:

- a) cyfrowa
- b) plus i minus
- c) ustna
- d) samoocena
- e) ocena grupowa

2. Wypowiedzi ustne punktowane oceną:

- 1 (ndst) – wypowiedź z poważnymi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, pomijająca najważniejsze zagadnienia, nieznanostwo podstawowych faktów geograficznych, błędy językowe.
- 2 (dop) – wypowiedź z niewielkimi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, niepełna, błędy językowe.
- 3 (dst) – wypowiedź z mało istotnymi błędami merytorycznymi, niepełna, samodzielna, omówienie podstawowych zagadnień.
- 4 (db) – wypowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna, uporządkowane przytaczanie faktów, poprawny język.
- 5 (bdb) – wypowiedź bezbłędna samodzielna, wyczerpująca bez wiadomości wykraczających poza program, swobodne operowanie faktami, integracja wiedzy z różnych dziedzin.
- 6 (cel) – wypowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca, wykraczająca poza program, swobodne operowanie faktami, widoczne zaangażowanie ucznia w proces dydaktyczny.

Oceny mogą być rozszerzone o „+” lub „-”.

3. Dłuższe opracowania ustne lub pisemne oraz prace domowe – system punktacji jak przy wypowiedziach ustnych.

4. Prace klasowe, testy, klasówki i inne sprawdziany z punktowanymi odpowiedziami oceniane są według następującej skali procentowej:

<i>Oceny</i>	<i>Procentowy udział punktów</i>
niedostateczny	0–39% punktów
dopuszczający	40–49% punktów
dopuszczający +	50–59% punktów
dostateczny	60–69% punktów
dostateczny +	70–74% punktów
dobry	75–84% punktów
dobry +	85–89% punktów
bardzo dobry	90–100% punktów
celujący	90–100% punktów oraz zadanie wykraczające

5. Oceny semestralne i roczne:

- a) Ocena semestralna jest średnią ważoną ocen obliczaną według poniższego wzoru. Przy jej wystawianiu nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim oceny z prac pisemnych. Pozostałe oceny pełnią funkcję uzupełniającą.

$$\bar{x}_w = \frac{w_1 \cdot x_1 + w_2 \cdot x_2 + \dots + w_n \cdot x_n}{w_1 + w_2 + \dots + w_n}$$

$w_1, w_2, \dots, w_n$ –wagi poszczególnych ocen

$x_1, x_2, \dots, x_n$ –oceny ucznia

<i>Formy aktywności ucznia podlegające ocenianiu</i>	<i>Waga oceny</i>
prace pisemne- praca klasowa, sprawdzian, test	7
kartkówki, odpowiedzi ustne	4
zadania domowe, praca w grupach, aktywność w czasie lekcji, inne	2

W zależności od średniej wagowej uczeń otrzymuje następujące oceny na koniec semestru:

<i>Średnia wagowa</i>	<i>ocena</i>
1,81-2,60	dopuszczający
2,61-3,60	dostateczny
3,61-4,60	dobry
4,61-5,60	bardzo dobry
5,61-6,00	celujący

- b) Ocena końcoworoczna jest średnią arytmetyczną obliczoną ze średnich ważonych uzyskanych za I i II semestr.
- c) Na ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń pracuje systematycznie; nie ma możliwości zmiany oceny w wyniku jednorazowego przygotowania się z określonej części materiału.
- d) Podstawą obliczenia średniej ważonej są wszystkie otrzymane oceny; w przypadku prac poprawianych – ocena wyższa.
- e) Udział i znaczące osiągnięcia w konkursach przedmiotowych lub olimpiadach może spowodować podwyższenie oceny o jeden stopień.
- f) O przewidywanych ocenach semestralnych i rocznych uczniowie zostają powiadomieni na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
- g) O grożącej ocenie niedostatecznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców na cztery tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
- h) Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną semestralną, musi ją poprawić w terminie ustalonym przez radę pedagogiczną. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny rocznej jest zaliczenie materiału z I i II semestru na ocenę co najmniej dopuszczającą.
- i) Uczniowie i ich rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo oczekiwać od nauczyciela ustnego uzasadnienia ocen semestralnych (rocznych).

UWAGI:

1. Podczas lekcji uczeń zobowiązany jest do przestrzegania porządku, zasad kultury osobistej oraz kultury słowa.
2. Każdy uczeń powinien posiadać podręcznik. Dopuszczalne jest, aby uczniowie siedzący w jednej ławce korzystali na lekcji z jednego podręcznika.
3. Uczeń jest zobowiązany posiadać na każdej lekcji zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń) prowadzony wg zaleceń nauczyciela i odrabiać w nim pracę domową. Brak zeszytu (zeszytu ćwiczeń) z pracą domową uczeń zgłasza nauczycielowi na początku lekcji.
4. Uczeń jest zobowiązany posiadać na lekcji inne materiały wskazane przez nauczyciela.
5. W ciągu semestru uczeń może być raz nieprzygotowany do zajęć, pod warunkiem, że zgłosi ten fakt nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji. Przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumie się: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji. Zwolnienie nie dotyczy wcześniej zapowiedzianych sprawdzianów (testów).
6. Uczeń po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności (przynajmniej jeden tydzień) ma prawo zgłosić swoje nieprzygotowanie do zajęć, bez konsekwencji odnotowania tego faktu w dzienniku, podając równocześnie termin nadrobienia zaległości.
7. Uczeń na lekcji za zgodą nauczyciela może korzystać z kalkulatora, jeśli jego użycie jest zgodne z tematem lekcji. **Zabrania się korzystania z telefonu komórkowego, jako kalkulatora.**
8. **Na lekcjach nie wolno używać telefonów komórkowych (również kalkulatora w telefonie). Telefon powinien być schowany i wyłączony (ewentualnie wyciszony).**
9. Uczeń ma prawo zadawać pytania związane z tematyką lekcji lub prosić o powtórzenie tych fragmentów lekcji, które nie są zrozumiałe i oczekiwać pomocy ze strony nauczyciela.
10. Uczeń zainteresowany geografią ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela w postaci wskazania dodatkowych źródeł informacji geograficznych.

PZO z geografii opracowała:

Aleksandra Kiedos